

บทที่ 1

บทนำ

ปัจจุบันการท่องเที่ยวได้เข้ามามีบทบาทต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมเป็นอย่างมาก เนื่องจากการสร้างรายได้หลักเข้าประเทศ ในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ก็ให้เกิดความเข้มแข็งและมีแนวโน้มสูงขึ้น เพื่อสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจสังคมแห่งชาติ และในปัจจุบันมีนักท่องเที่ยวจำนวนหลายล้านคนทั่วโลก ที่เดินทางออกจากบ้าน เพื่อไปเที่ยวหาแหล่งท่องเที่ยวและวัฒนธรรมใหม่ๆ ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มีการจัดการท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบ และได้มีการพัฒนาเป็นอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวด้วยทรัพยากรธรรมชาติ ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีและความหลากหลาย เช่น วิถีชีวิตของบรรดาชนเผ่าที่เป็นเอกลักษณ์และเป็นจุดแข็งของประเทศลาว (กรมพัฒนาการท่องเที่ยว ประเทศลาว, 2555: 3)

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวได้มีการขยายตัวอย่างรวดเร็ว เพราะยังเป็นการกระจายรายได้ให้กับประชาชนและคนในชุมชนภายในประเทศอีกด้วย (กระทรวงแถลงข่าว วัฒนธรรมและท่องเที่ยว ประเทศลาว, 2554: 20) โดยปฏิบัติตามนโยบายและแผนพัฒนาของรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ในการสร้างงานสร้างอาชีพให้แก่ประชาชน ด้วยการสร้างรายได้เข้าสู่ครอบครัวจากการเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว เช่น การให้บริการการท่องเที่ยวภายในชุมชน โดยเฉพาะการขายสินค้าของที่ระลึก เป็นต้น ดังนั้นรัฐบาลจึงได้กำหนดนโยบายเกี่ยวกับการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน และการพัฒนาการท่องเที่ยวแบบประชาชนมีส่วนร่วม เพื่อดึงดูดให้นักท่องเที่ยวมาเที่ยวกับชุมชนด้วยการเดินทางจากทุกมุมโลกเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศลาว เพื่อผลประโยชน์แก่ชุมชน นอกจากนี้ ยังมีการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของประเทศ (บุญปอน บุตรานะวงส์, 2545: 8) ดังนั้น จึงสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (2554: ระบบออนไลน์) ได้ระบุถึง ปัจจัยกระตุ้นการท่องเที่ยว มีทั้งปัจจัยภายในและภายนอก ปัจจัยภายในที่สำคัญ เช่น ทรัพยากรการท่องเที่ยว ความปลอดภัย โครงสร้างพื้นฐาน สิ่งอำนวยความสะดวก สินค้าของที่ระลึก ภาพลักษณ์ การประชาสัมพันธ์ การเมือง เศรษฐกิจและสังคมภายในประเทศ เป็นต้น ซึ่งส่งผลให้ประเทศลาวเป็นที่ยอมรับจากสากล และจากวารสารชื่อดังของโลก (Wanderlust magazine) ในประเทศอังกฤษได้ประกาศผลการจัดลำดับแหล่งท่องเที่ยวสุดยอดเยี่ยมในโลก โดยมีประเทศลาวติดอันดับหนึ่งในสิบ เมื่อปีที่แล้วได้ประกาศให้แขวงหลวงพระบางได้รับรางวัลเมืองยอดเยี่ยม 6 ปี และสหพันธ์การค้าและการท่องเที่ยวของประเศยุโรป ได้มอบรางวัลยอดเยี่ยมให้กับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เป็นประเทศที่มีสถานที่น่าเที่ยวชมที่สุดในโลก (ปี ค.ศ. 2013) นอกจากนี้ยังมีโครงการพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน ได้รับรางวัลดีเด่นประเภท II ในการประกอบส่วนการพัฒนาเศรษฐกิจสังคม กระทรวงแผนการและการลงทุน และ

ธนาคารพัฒนาเอเชีย (ปี ค.ศ. 2012) ในปี ค.ศ. 1999-2000 รัฐบาลได้ประกาศให้เป็นปีการท่องเที่ยวลาว โดยการประกาศให้โลกรับรู้ถึงภาพลักษณ์ของการท่องเที่ยว ซึ่งกลายเป็นเหตุทำให้นักท่องเที่ยวเดินทางเข้าสู่สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และได้มีการโฆษณาและส่งเสริมการท่องเที่ยว โดยมีการจัดตั้งปีท่องเที่ยวลาวขึ้นเป็นครั้งแรก และประสบผลสำเร็จเป็นที่น่าพอใจ ในการปฏิบัติตามนโยบายพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของประเทศลาว ทั้งดึงดูดนักท่องเที่ยวเข้ามาเยือนประเทศลาว และในระหว่างปี ค.ศ. 1999-2000 มีสโลแกนว่า “ประเทศลาว ดินแดนล้านช้าง” (Laos, the Land of Million of Elephants) ในช่วงปี ค.ศ. 2000-2009 ได้กำหนดสโลแกนที่ว่า “ประเทศลาว อัญมณีแห่งแม่น้ำของ” (Laos, the Jewels of the Mekong) และในช่วงปี ค.ศ. 2010 ถึงปัจจุบัน กำหนดสโลแกนขึ้นมาใหม่ “ประเทศลาวสวยงามแท้ๆ” (Laos Simply Beautiful) เพื่อเป็นการโฆษณาและส่งเสริมการท่องเที่ยวของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวอย่างกว้างขวางในเวทีสากล และส่งเสริมกิจกรรมการท่องเที่ยวทั้งภายในและต่างประเทศ เป็นการดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เข้ามาเยือนประเทศลาวมากขึ้น (กระทรวงแถลงข่าว วัฒนธรรมและท่องเที่ยวประเทศลาว, 2555: 15)

สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เป็นประเทศที่มีความอุดมสมบูรณ์ไปด้วยศักยภาพทางการท่องเที่ยว ไม่ว่าจะเป็นการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม มีวิถีชีวิต การแต่งกาย และประวัติศาสตร์มาตั้งแต่โบราณ ที่มีความดึงดูดในการเป็นเอกลักษณ์ สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวเข้ามาเที่ยวในประเทศลาว และเป็นปัจจัยสร้างรายได้เข้าสู่ประเทศเป็นจำนวนมหาศาล นับว่าเป็นอันดับ 2 รองจากอุตสาหกรรมเหมืองแร่ ซึ่งเห็นได้จากจำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้าเที่ยวยังประเทศลาว โดยเฉพาะในปี ค.ศ. 2012 พบว่า นักท่องเที่ยวมีจำนวน 2,513,028 คน ต่อมาปี พ.ศ. 2554 มีนักท่องเที่ยวจำนวน 2,723,564 คน โดยเฉลี่ยอัตราการเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 8%-10% ต่อปี และจนถึงปี ค.ศ. 2013 มีจำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น 3,330,072 คน ซึ่งสร้างรายได้จำนวนเฉลี่ย 506,022,586 ดอลลาร์สหรัฐ โดยเฉลี่ยอัตราการเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 22% ต่อปี ซึ่งเป็นรายได้อันดับสองของประเทศ รองจากอุตสาหกรรมเหมืองแร่ จึงส่งผลให้เศรษฐกิจของประเทศมีอัตราเติบโตสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้ประชาชนมีวิถีชีวิตที่ดี ก่อให้เกิดการท่องเที่ยวภายในชุมชนและเป็นเป้าหมายด้านการตลาดการท่องเที่ยวของประเทศต่างๆ และคาดการณ์ว่าปี 2015 จะมีจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติเพิ่มขึ้น 5,572,543 คน สร้างรายได้จำนวนเฉลี่ย 842,399,876 ดอลลาร์สหรัฐ (กรมพัฒนาการท่องเที่ยวประเทศลาว, 2552: 5)

ด้านศักยภาพที่มีคุณภาพความสวยงามและความหลากหลายของสิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยวธรรมชาติ (natural tourism) อันได้แก่ น้ำตก ภูเขา และชมสัตว์ป่า รวมถึงการอนุรักษ์พืชพันธุ์ธรรมชาติ เป็นต้น ในทำนองเดียวกัน อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวได้ใช้ทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรมเป็นการลงทุนในการดำเนินการ เพื่อดึงดูดความสนใจจากนักท่องเที่ยว เพื่อเร่งการพัฒนา

เศรษฐกิจ สร้างรายได้ โดยไม่ได้คำนึงถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมที่ตามมา และอีกประการหนึ่งคือการแข่งขันการท่องเที่ยวกับประเทศเพื่อนบ้าน เช่น ประเทศไทย ประเทศเวียดนาม สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวจำเป็นต้องทบทวนและมีการกำหนดการวางแผนนโยบายที่เหมาะสมกับกระแสการเปลี่ยนแปลงทางสังคมยุคโลกาภิวัตน์ ภาพลักษณ์ยังมีความสำคัญมากขึ้นเรื่อยๆ เพราะสังคมปัจจุบันเป็นสังคมแห่งข่าวสารและการสื่อสาร บุคคลและองค์กรต่างๆ จะมีลักษณะเป็นสาธารณะมากขึ้น ภาพลักษณ์ที่ดีขององค์กรและบุคลากรหรือการท่องเที่ยว จึงนับว่าเป็นสิ่งจำเป็นมากในการที่จะทำให้มีชื่อเสียง ได้รับความร่วมมือ เชื่อถือ ศรัทธา และทำให้ประสบความสำเร็จในการดำเนินงาน

สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวได้รับการยอมรับและกล่าวขานในเรื่องความงดงามของธรรมชาติ ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี และน้ำใจของคนลาว สิ่งเหล่านี้เป็นจุดเด่นและเป็นภาพลักษณ์ของประเทศลาวตลอดมา และมุมมองเหล่านี้สามารถเชื่อมโยงและกระตุ้นให้เกิดความต้องการในการเดินทางท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดี แขวงบ่อแก้วเป็นแขวงที่มีความอุดมสมบูรณ์ทางด้านทรัพยากรการท่องเที่ยวชุมชน เช่น มีแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ วัฒนธรรม ทางด้านประวัติศาสตร์ มีความพร้อมในด้านการท่องเที่ยว เป็นแขวงที่ประกอบด้วยหลายชนเผ่าที่มีความเข้มแข็งของชุมชนภายในแขวง และแขวงบ่อแก้วเป็นแขวงหนึ่งที่มีความหลากหลายในด้านวัฒนธรรม วิถีชีวิต ภาษา การแต่งกาย ที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะของชุมชน บรรดาชนเผ่าที่นำมาสร้างเป็นผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยวเพื่อนำเข้าแข่งขันในตลาดท่องเที่ยวสากลระดับภูมิภาคแม่น้ำโขง (แผนกแถลงข่าววัฒนธรรมและท่องเที่ยวแขวงบ่อแก้ว ประเทศลาว, 2555ก: 2) แขวงบ่อแก้วเป็นแขวงที่เชื่อมโยงกับเส้นทางเศรษฐกิจเหนือที่สำคัญ คือ เส้นทาง R3A (Road of Thailand Laos China Asia) เป็นเส้นทางเศรษฐกิจทางภาคเหนือของประเทศลาว ที่มีจุดแวะพักของนักท่องเที่ยวที่มีการบริการครบวงจรและมี ONE TAMBON ONE PRODUCT (OTOP) ของที่ระลึกจากชาวบ้านน้ำจ้างอีกด้วย นอกจากนั้น แขวงบ่อแก้วจึงยังได้รับความสนใจจากภาครัฐบาลในด้านอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว เพื่อให้มีความสะดวกและสอดคล้องกับนโยบายและแผนพัฒนาการท่องเที่ยว โดยตอบสนองความต้องการของกระแสนิยมการท่องเที่ยวโลกทั้งในปัจจุบันและอนาคต ซึ่งเป็นหนึ่งในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม โดยเฉพาะการท่องเที่ยวชุมชนที่เมืองห้วยทราย แขวงบ่อแก้ว ที่มีการท่องเที่ยวทางด้านวัฒนธรรม ประเพณี เช่น วิถีชีวิต การแต่งกายที่เป็นเอกลักษณ์ของชนเผ่า รวมไปถึงภาพลักษณ์ของการท่องเที่ยวชุมชน ที่มีการจัดการในเรื่องทรัพยากรการท่องเที่ยว เพื่อให้มีแนวทางการกำหนดกลยุทธ์การส่งเสริมการท่องเที่ยวด้วยการนำเอาสิ่งที่สัมพันธ์กับวิถีชีวิตและวัฒนธรรมของชุมชนท้องถิ่น นำมาใช้ให้เกิดผลประโยชน์แก่ชุมชนอย่างแท้จริง โดยการยึดหลักการท่องเที่ยวแบบอนุรักษ์ประชาชนมีส่วนร่วมโดยไม่ให้เดือน

หายไปเป็นจุดมุ่งหมายของการท่องเที่ยว (กระทรวงแถลงข่าว วัฒนธรรมและท่องเที่ยวประเทศไทย, 2552: 10)

ปัญหาของการวิจัย

เมืองห้วยทราย เป็นเมืองหนึ่งที่มีศักยภาพทางการท่องเที่ยวทางด้านวัฒนธรรมที่มีความยั่งยืน และมีวิถีชีวิตที่โดดเด่นเป็นเอกลักษณ์ของตนเอง มีทรัพยากรการท่องเที่ยวที่อุดมสมบูรณ์ และเป็นเมืองที่ห่างจากเทศบาลแวงบ่อแก้วประมาณ 16 กิโลเมตร ตั้งอยู่ตามเส้นทาง R3A (Road of Thailand Laos China Asia) เป็นเส้นทางเศรษฐกิจทางภาคเหนือของประเทศไทย ทิศเหนือติดกับบ้านโป่งทอง ทิศใต้ติดกับบ้านคอนแยง ทิศตะวันออกติดกับไร่นาน้ำราว และทิศตะวันตกติดกับบ้านป่าสงวน ซึ่งเป็นเมืองเป้าหมายการท่องเที่ยวและเมืองห้วยทราย แวงบ่อแก้วมีพื้นที่ส่วนใหญ่ทำการเกษตร เป็นเมืองที่มีเศรษฐกิจพอเพียง ใช้ไฟฟ้า ใช้ระบบการสื่อสารทางโทรศัพท์ มีโรงเรียน เป็นต้น ประกอบกับมีชนเผ่าแลนแต่นที่มีการดำรงชีวิตแบบดั้งเดิมสืบทอดกันมาตั้งแต่บรรพบุรุษ และมีการส่งเสริมอาชีพที่มีความหลากหลายในหมู่บ้านของตน เช่น การทำไร่นาสวนผสมที่เกิดจากความสามารถของตนเองที่สามารถสร้างเพิ่มรายได้และความมั่นคงในครอบครัวหรือชุมชนภายใน แต่ละบ้านที่มีกิจกรรมที่โดดเด่น เช่น การทอผ้า ทอไหมที่มีมาแต่ปู่ย่าตายาย การเงินฝ้าย มีการผลิตกระดาษหน่อไม้ และมีการจักสาน ซึ่งเป็นการท่องเที่ยวที่นิยมภายในหมู่บ้านและเป็นกิจกรรมที่สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวเข้ามาเที่ยวชม ไม่ว่าจะเป็นด้านวิถีชีวิตของชนเผ่าและมีวัฒนธรรมที่น่าสนใจ เช่น การแต่งกาย การร้องเพลงของชนเผ่า การฟ้อนรำ การบายศรี เป็นต้น ส่วนใหญ่ประชาชนในเมืองมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวเป็นอย่างดี เมืองห้วยทรายมีจำนวนประชากร 5,200 คน เป็นหญิง 2,300 คน และมีจำนวนบ้าน 265 หลัง มี 3,019 ครัวเรือน และเป็นเมืองที่กำลังพัฒนาการท่องเที่ยวให้เป็นจุดแวะของนักท่องเที่ยวที่เดินทางผ่านเส้นทาง R3A (Road of Thailand Laos China Asia) ซึ่งเป็นเส้นทางเศรษฐกิจทางภาคเหนือของประเทศไทย และมีศูนย์การค้าครบวงจร บ้านน้ำจาง เมืองห้วยทราย เป็นเมืองที่ความอุดมสมบูรณ์ เต็มไปด้วยธรรมชาติที่สวยงาม ดังนั้นรัฐบาลจึงมีการส่งเสริมการอนุรักษ์ทรัพยากรสิ่งแวดล้อมและรักษาจารีตประเพณีวัฒนธรรมของชนเผ่าแลนแต่น และมีพื้นที่เป็นภูเขาสูงที่สามารถทำกิจกรรมการท่องเที่ยวธรรมชาติได้ ประกอบด้วยทัศนียภาพที่สวยงาม มีอากาศเย็นสบาย มีป่าไม้ที่อุดมสมบูรณ์ มีแหล่งน้ำตกเย็นที่สวยงามซึ่งเป็นธรรมชาติที่มีความหลากหลายที่มีคุณค่า ดังนั้น ทางกระทรวงแถลงข่าว วัฒนธรรมและท่องเที่ยว จึงมีนโยบายในการพัฒนาศักยภาพในแต่ละแหล่งท่องเที่ยว ให้มีความยั่งยืนและมีการพัฒนาความร่วมมือระหว่างประเทศโดยยึดหลักนโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจ รัฐบาลจึงให้สิทธิในการพัฒนาเศรษฐกิจและ

สังคม โดยเฉพาะการพัฒนาการท่องเที่ยวชุมชน แขวง ได้มีนโยบายการลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐาน โครงสร้างที่เป็นหลักสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว เช่น การสร้างเส้นทางคมนาคมขนส่ง พัฒนา แหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ วัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ พัฒนาผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยว ซึ่งก็คือสินค้าของที่ระลึก เพื่อตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวและการบริการอื่นๆ เพื่อส่งเสริมการลงทุนของ ภาคเอกชนในแขนงการท่องเที่ยว เพื่อให้เกิดความประทับใจให้กับนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยว (แผนก แกลงข่าว วัฒนธรรมและท่องเที่ยวแขวงบ่อแก้ว ประเทศลาว, 2554ก: 23)

ด้วยเหตุนี้ นักวิจัยจึงเห็นความสำคัญในการกำหนดเป้าหมาย และ โอกาสที่สำคัญ ของเมืองห้วยทราย แขวงบ่อแก้ว สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ในการพัฒนาการท่องเที่ยว ให้มีความยั่งยืน จึงได้ทำการศึกษาถึงความคิดเห็นที่มีต่อศักยภาพในการท่องเที่ยว รวมไปถึงการ ประเมินความพึงพอใจที่มีต่อองค์ประกอบการท่องเที่ยวของเมืองห้วยทราย แขวงบ่อแก้ว ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ศักยภาพในการส่งเสริมการท่องเที่ยวของเมืองห้วยทราย แขวงบ่อแก้ว สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อสำรวจทรัพยากรการท่องเที่ยวเมืองห้วยทราย แขวงบ่อแก้ว สาธารณรัฐ ประชาธิปไตยประชาชนลาว
2. เพื่อระบุความคิดเห็นที่มีต่อศักยภาพของทรัพยากรการท่องเที่ยว เมืองห้วยทราย แขวงบ่อแก้ว สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
3. เพื่อประเมินความพึงพอใจที่มีต่อองค์ประกอบการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวของ เมืองห้วยทราย แขวงบ่อแก้ว สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. คนในชุมชนได้ทราบถึงทรัพยากรการท่องเที่ยว และสามารถนำมาใช้ประโยชน์ ได้ มีรายได้เพิ่มขึ้นจากการท่องเที่ยวของเมืองห้วยทราย แขวงบ่อแก้ว สาธารณรัฐประชาธิปไตย ประชาชนลาว
2. แขวงบ่อแก้วได้รู้ถึงแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ รวมไปถึงการท่องเที่ยววัฒนธรรม วิถีชีวิตของชนเผ่า และการท่องเที่ยว ประวัติศาสตร์ ให้มีการอนุรักษ์ให้มีความยั่งยืนและสามารถ ดึงดูดนักท่องเที่ยวเข้ามาเที่ยวในเมืองห้วยทราย แขวงบ่อแก้ว สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

3. แผนกแถลงข่าว วัฒนธรรมและท่องเที่ยวแขวงบ่อแก้ว ได้รู้ถึงความพึงพอใจที่มีต่อองค์ประกอบการท่องเที่ยวเมืองห้วยทราย แขวงบ่อแก้ว สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

4. ผู้ประกอบการภาคเอกชน ทั้งธุรกิจท่องเที่ยว และเจ้าของกิจการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องสามารถนำผลวิจัยไปใช้ประโยชน์ในการวางแผน และบริหารจัดการในการดำเนินธุรกิจให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยให้สอดคล้องกับทรัพยากรการท่องเที่ยวเมืองห้วยทรายแขวงบ่อแก้ว

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยเรื่อง สักยภาพในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเมืองห้วยทราย แขวงบ่อแก้ว สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว โดยผู้วิจัยกำหนดขอบเขตการวิจัยดังต่อไปนี้

1. ขอบเขตด้านพื้นที่วิจัย ได้กำหนดพื้นที่เมืองห้วยทราย แขวงบ่อแก้ว สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

2. ขอบเขตด้านเนื้อหาการวิจัย คือ ทรัพยากรการท่องเที่ยวเมืองห้วยทราย และความคิดเห็นที่มีต่อศักยภาพของทรัพยากรการท่องเที่ยวเมืองห้วยทราย เพื่อให้มีการประเมินความพึงพอใจที่มีต่อองค์ประกอบการท่องเที่ยวเมืองห้วยทราย แขวงบ่อแก้ว สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

3. ขอบเขตด้านประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ คนในชุมชนเมืองห้วยทราย แขวงบ่อแก้ว สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว รวมถึงภาครัฐและเอกชน มีจำนวน 5, 200 คน และสถิตินักท่องเที่ยวมีจำนวน 205 คน (แผนกแถลงข่าว วัฒนธรรมและท่องเที่ยวแขวงบ่อแก้ว, 2555: 17)

4. ขอบเขตด้านเวลาในการวิจัยครั้งนี้ ใช้ระยะเวลา 1 ปี ซึ่งเริ่ม 1 กันยายน พ.ศ. 2556 ถึง 31 ธันวาคม พ.ศ. 2557 ซึ่งรวมถึงการวิจัยเอกสาร การเก็บข้อมูลภาคสนามที่เมืองห้วยทราย แขวงบ่อแก้ว สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

นิยามศัพท์

ทรัพยากรการท่องเที่ยว (tourism resources) หมายถึง สถานที่ท่องเที่ยวที่มีกิจกรรมและวัฒนธรรมประเพณี ที่สะท้อนให้เห็นถึงอารยธรรมท้องถิ่น ที่มีลักษณะเด่นและมีประโยชน์ มีคุณค่าต่อการท่องเที่ยว สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวให้มาเที่ยวมากขึ้น ซึ่งสามารถแบ่งทรัพยากร

ท่องเที่ยวตามลักษณะคือ ประเภทธรรมชาติ ประเภทโบราณวัตถุและศาสนา ประเภทศิลปวัฒนธรรม (วินิจ วิระยางกูร, 2532: 15)

ระดับความพึงพอใจ หมายถึง ผลตอบสนองทางด้านอารมณ์ ความรู้สึกต่อกิจกรรมทางการท่องเที่ยวของหมู่บ้าน โดยความพึงพอใจขึ้นอยู่กับระดับความต้องการของนักท่องเที่ยวแต่ละคน ซึ่งจะส่งผลต่อการรับรู้ทางอารมณ์ (เสาวนีย์ กันทะแสน, 2545: 7)

การท่องเที่ยว หมายถึง การเดินทางตามเงื่อนไขสากล คือ เป็นการเดินทางจากที่อยู่อาศัยปกติไปที่อื่นชั่วคราว เป็นการเดินทางด้วยความสมัครใจ เป็นการเดินทางด้วยวัตถุประสงค์ใดๆ ก็ตามที่ไม่ใช่การประกอบอาชีพ (ถัดดา จิต์คุตานนท์, 2546: 10)

องค์ประกอบการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว หมายถึง แหล่งท่องเที่ยวเป็นผลิตภัณฑ์หลักที่นักท่องเที่ยวพิจารณา ในการตัดสินใจเข้ามาท่องเที่ยว ดังนั้น คุณลักษณะหลักที่เป็นองค์ประกอบของแหล่งท่องเที่ยวถือว่ามีความสำคัญต่อการท่องเที่ยว ทั้งนี้ องค์ประกอบหลักๆ ของแหล่งท่องเที่ยว ได้แก่ 5A ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว ให้ประสบความสำเร็จ ประกอบด้วย สิ่งดึงดูดใจของแหล่งท่องเที่ยว (Attractions) การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว (Access) สิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว (Amenities) ที่พัก (Accommodation) กิจกรรมประกอบการท่องเที่ยว (Activities) (ชูสิทธิ์ ชูชาติ, 2542: 36)